

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5Pc/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5420201325
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2020:5420201325.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci navrhovateľa: Š. X., Q.. XX.XX.XXXX, Y. W. R. D. X., W.. Č.. T. Ú. Q. T. W. K. Y. T. D. Q. T., proti účastníčke: R. X., Q.. XX.XX.XXXX, Y. W.J. R. D. X., U. T. R., N. H. XXX, W.. Č.. I. T. X. M. Y. Y. J. R. - K., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd počnúc dňom XX.XX.2019 zrušuje vyživovaciú povinnosť povinného Š. X., Q.. XX.XX.XXXX, voči jeho dcére - oprávnenej R. X., Q.. XX.XX.XXXX, ktorej výška bola určená rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín z 21.05.2019 č. k. 8P/167/2018-115 vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý bol T. povinný do budúcnosti platiť na oprávnenú výživné.

II. Súd konanie zastavuje v časti, pokiaľ sa povinný domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči oprávnenej aj za obdobie od XX.XX.2018 do 21.05.2019.

III. Vo zvyšnej časti návrh zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania datovaným k 10.07.2020, doručeným tunajšiemu súdu 15.07.2020, po jeho upresnení na výzvu súdu danou uznesením z 27.07.2020 č. k. 5Pc/9/2020-25, podaním zo 17.08.2020, doručeným súdu 18.08.2020, navrhovateľ (ďalej len „povinný“) žiadal, aby súd s účinnosťou od XX.XX.2018 zrušil jeho vyživovaciú povinnosť, ktorú má voči účastníčke - jeho dcére R. X. (ďalej len „oprávnená“).

2. Odôvodnil ho tým, že Okresným súdom Dolný Kubín mu bolo nariadené a uložené platiť výživné na oprávnenú rozsudkom č. k. 8P/167/2018-115 v sume 30 % životného minima. Oprávnená dovŕšila v minulom roku, konkrétne XX.XX.XXXX vek dospelosti, stala sa plnoletou osobou, pričom už v roku 2018 ukončila štúdium na Základnej škole v D. X.. V súčasnej dobe je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie.

3. Oprávnená vo vyjadrení z 10.11.2020 uviedla, že povinnú školskú dochádzku ukončila v roku 2016. Od tohto momentu začala brigádne pracovať a brigádne pracuje dodnes. Predmetný návrh podaný navrhovateľom berie na vedomie a uplatnený nárok osoby povinnej k výžive neuznáva. Preto žiadala, aby súd návrhu vyhovel. Nakoľko je umiestnená v zariadení mimo trvalého bydliska, písomnými dôkazmi nedisponuje.

4. Súd na pojednávaní nariadenom na deň 18.11.2020 konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý listom z 29.10.2020 požiadal o konanie a rozhodovanie v jeho neprítomnosti a aj v neprítomnosti oprávnenej.

5. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že naposledy bolo o výške výživného zo strany povinného na oprávnenú rozhodované rozsudkom tunajšieho súdu zo 21.05.2019 č. k. 8P/167/2018-115, právoplatným 19.06.2019, ktorým boli maloleté deti X. a v rámci nich aj v tom čase mal. oprávnená a jej súrodenci (Q., Q.. XX.XX.XXXX, J.Q., Q.. XX.XX.XXXX, E., Q.. XX.XX.XXXX, P., Q.. XX.XX.XXXX, S., Q.. XX.XX.XXXX, J., Q.. XX.XX.XXXX, K., Q.. XX.XX.XXXX G. Š., Q.. XX.XX.XXXX) zverené do osobnej starostlivosti ich matky U. D. s tým, že táto je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Povinnému ako ich otcovi bolo uložené platiť na výživu každého z nich sumu vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa § 2 zákona NR SR č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien, aktuálnej pre daný mesiac, za ktorý je podľa tohto rozsudku povinný do budúca platiť výživné, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc od 01.12.2018. Zameškané výživné za obdobie od 01.12.2018 do vyhlásenia rozsudku (toto v prípade mal. oprávnenej predstavovalo 163,27 eura) bolo povinnému povolené splácať v mesačných splátkach vo výške 10,- eur na každé maloleté dieťa splatných spolu s bežným výživným, so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku.

6. Z lustrácie na oprávnenú zo Sociálnej poisťovne vyplýva, že táto bola zaevidovaná pre účely platenia poistného od 26.07.2018 na základe dohody o pracovnej činnosti, z ktorej činnosti mala príjem v mesiacoch júl až september 2018 (od spoločnosti Q. J., Y.. Y. N.. K., D. X.), máj až júl 2019 (od spoločnosti G., Y.. N.. K., D. X.) a následne mala príjem z dohody o vykonaní práce v mesiacoch október 2019 až máj 2020 (od spoločnosti U. Y. Y.. N.. K., X.).

7. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Dolný Kubín z 02.11.2020 vyplýva, že oprávnená nepoberala v období od 01.09.2018 až do súčasnosti žiadne dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou a ani nebola v konaní o jej priznanie.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín (ďalej len „UPSVaR“) z 05.11.2020 vyplýva, že oprávnená je v ich evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.05.2020 a s úradom spolupracuje. V súčasnosti nie sú jej vyplácané žiadne štátne, sociálne dávky a príspevky. Podľa oznámenia pracovníčky uvedeného úradu z 18.11.2020 na oprávnenú poberala jej matka prídavok na dieťa v období od 01.09.2002 do 01.09.2018, kedy jej bol odňatý.

9. V už uvádzanom vyjadrení z 10.11.2020 oprávnená potvrdila, že už ukončila povinnú školskú dochádzku. Síce uviedla, že sa tak malo stať v r. 2016, ale s ohľadom na čas, dokedy boli na oprávnenú poberané rodinné prídavky, stalo sa tak až v r. 2018.

10. Zo správy UPSVaR kolízneho opatrovníka z 05.02.2019 podaného v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 8P/167/2018 vyplýva, že v danom čase bola oprávnená nezamestnaná, evidovaná ako uchádzač o zamestnanie a bývala (od 03.09.2018) spolu so svojou matkou a svojimi súrodencami v M. D. U. T. D. X., J.. N.. Š. XXXX/XX.

11.1. Podľa § 62 ods. 1 zákona NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien (ďalej len „ZoR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11.2. Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11.3. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

12. Pod schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť jeho schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky svoje nevyhnutné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu. Ako okolnosť svedčiacu o trvaní vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu sa akceptuje štúdium dieťaťa za účelom získania, prípadne aj zvýšenia jeho schopnosti uplatniť sa na trhu práce. Súdna prax zastáva názor, že pre nadobudnutie schopnosti

samostatne sa živiť sú dané podmienky spravidla ukončením (hoc aj neúspešným) jedného štúdia toho istého stupňa, teda nielen stredoškolského, ale aj vysokoškolského štúdia, ak toto štúdium prebieha dennou formou (denná forma štúdia na rozdiel od externej formy štúdia prezumuje závislosť študenta na výžive od svojich rodičov). Dosiahnutím plnoletosti a ani inou časovou hranicou vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu nezaniká, pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť.

13. Vykonané dokazovanie preukázalo, že oprávnená už ukončila (ešte ako maloletá) povinnú školskú dochádzku. Napriek tomu že túto ukončila v r. 2018, z rozhodnutia tunajšieho súdu z 21.05.2019 č. k. 8P/167/2018-115, keďže ním bolo právoplatne uložené povinnému platiť na výživu oprávnenej minimálne výživné, platí, že ku dňu vydania uvedeného rozhodnutia trvala vyživovacia povinnosť povinného voči oprávnenej a o tejto otázke (existencii vyživovacej povinnosti a jej výške) bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, teda že táto existovala (trvala) ešte v čase vydania uvedeného rozhodnutia, ktorý stav bol rozhodný pre uvedené rozhodnutie. Preto pokiaľ povinný žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť aj za obdobie predchádzajúce dňu vydania uvedeného rozsudku včítane dňa jeho rozhodnutia (obdobie od XX.XX.2018 do 21.05.2019 vrátane), konanie pre prekážku veci právoplatne rozhodnutej (§ 230 CSP) zastavil, pre ktorú za uvedené obdobie neprichádza do úvahy možnosť zmeny rozhodnutia o výške výživného, včítane zrušenia vyživovacej povinnosti.

14. Moment, ku ktorému súd v následnom období konštatuje zánik vyživovacej povinnosti povinného k oprávnenej, teda okamih, ku ktorému nadobudla oprávnená schopnosť sama sa živiť, je s ohľadom na konkrétne zistené okolnosti, dátum, ku ktorému oprávnená nadobudla plnoletosť. Z lustrácie na oprávnenú zo Sociálnej poisťovne totiž vyplýva, že vymeriavacie základy pre výpočet poistného za mesiace, kedy bola oprávnená ako maloletá pracovne činná a z ktorých bola vypočítaná výška poistného, predstavovali za mesiac júl 2018 sumu 30,36 eura, za august 2018 - 27,60 eura, za september 2018 - 16,56 eura, za máj 2019 - 5,98 eura, za jún 2019 - 44,84 eura, za júl 2019 - 35,87 eura, za október 2019 - 20,40 eura a za november 2019 - 6,80 eura. Šlo teda o sumy nepostačujúce na uspokojovanie všetkých nevyhnutných životných potrieb oprávnenej. Aj keď spôsobilosť mať v pracovnoprávných vzťahoch práva a povinnosti a aj spôsobilosť na právne úkony v takýchto vzťahoch vzniká už dovŕšením 15 rokov veku - § 11 ods. 2 Zákonníka práce (s obmedzením možnosti dohodnúť ako deň nástupu do práce deň predchádzajúci dňu ukončenia povinnej školskej dochádzky), so zákonom výslovným zákazom práce fyzickej osoby do 15 roku veku a v prípade staršej osoby pred skončením veku jej povinnej školskej dochádzky, uplatnenie mladistvých osôb (osôb pre dovŕšením 18 rokov veku) na trhu práce ako zamestnancov je značne obmedzené (charakterom len prác, ktoré musia byť primerané ich fyzickému a rozumovému rozvoju, nemožnosť výkonu práce nadčas, nočnej práce, pracovnej pohotovosti, obmedzenie zamestnávateľa čo do spôsobu odmeňovania takéhoto zamestnanca, nemožnosť uzatvorenia dohody o hmotnej zodpovednosti, atď.). Takéto obmedzenia v prípade mladistvých zamestnancov slúžiace na ich ochranu nepochybne súčasne zužujú možnosť ich pracovného uplatnenia. Súd nezistil, že by u oprávnenej po dovŕšení 18 rokov existovali nejaké konkrétne skutočnosti zdravotného alebo iného charakteru, ktoré by vylučovali alebo podstatne negatívne ovplyvňovali jej schopnosť sama sa živiť a takéto skutočnosti oprávnenu, ktorá navyš s úplatneným nárokom, ani neboli tvrdené. Súd konštatuje, že k dátumu jej plnoletosti nepochybne oprávnená mala ukončenú prípravu na budúce povolanie (v jej prípade len vo forme povinnej školskej dochádzky) a už odpadli aj tie podstatné obmedzenia, ktoré by jej zásadnejším spôsobom mohli brániť uplatniť sa na trhu práce.

15. S poukazom na doposiaľ uvedené súd podanému návrhu s poukazom na cit. ustanovenie § 62 ods. 1 ZoR vyhovel čiastočne a počnúc dňom XX.XX.2019 zrušil vyživovaciu povinnosť povinného voči oprávnenej, keďže k tomuto dátumu už oprávnená mala schopnosť samostatne sa živiť.

16. Pokiaľ povinný požadoval zrušenie jeho vyživovacej povinnosti aj za obdobie od 22.05.2019 do 21.11.2019, návrh v tejto časti ako nedôvodný zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 58 CMP podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“ v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).